

Arrest

nr. 349 003 van 24 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: 1. X
2. X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat F. FEGUY
Wolstraat 10
1000 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XI^{de} KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die verklaren van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 13 november 2025 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 30 oktober 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 12 mei 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 1 juni 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken H. CALIKOGLU.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partijen en hun advocaat F. FEGUY.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekende partijen dienen op 11 augustus 2025 een verzoek om internationale bescherming in. Zij worden gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS) op 13 oktober 2025.

1.2. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 30 oktober 2025 voor beide verzoekende partijen een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat).

Dit is de bestreden beslissing in hoofde van eerste verzoekende partij die luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen heeft u de Afghaanse nationaliteit en bent u een hazara met het ismailitisch-sjiitische geloof. U bent afkomstig van het dorp Kampirak in het district Dahana-I Ghuri in de

provincie Baghlan maar woonde de laatste twaalf à dertien jaar voor uw vertrek naar Europa in Kaboel. In Afghanistan werkte u elf jaar lang voor de veiligheidsdiensten.

In juni 2022 verliet u Afghanistan en reisde u met uw vrouw W., Z. (...), jullie vijf kinderen, uw broer N., H. (...) en uw moeder N., M. (...) naar Iran. Jullie bleven er zes maanden waarna jullie doorreisden naar Turkije. Hier werkte u twee jaar als slager. Jullie reisden in maart 2025 naar Griekenland waar jullie aankwamen op het eiland Leros en op 12 maart 2025 een verzoek om internationale bescherming indienden. Op 12 juni 2025 werden jullie erkend als vluchteling.

Vijf dagen na jullie erkenning werden jullie hardhandig uit het opvangcentrum in Leros verwijderd. Jullie gingen naar Athene waar jullie vervolgens anderhalve maand op straat en enkele nachten in een huurhuis verbleven.

Jullie kregen geen opvang en u trachtte de kinderen in te schrijven op een school maar dit kon niet zonder adres. U zocht werk maar er was geen werk. U had last van uw hernia en uw vrouw van haar diabetes maar jullie kregen geen hulp in het ziekenhuis omdat jullie geen verzekering hadden. Niemand hielp jullie verder om de taal te leren.

Om deze redenen verliet u Griekenland op 7 augustus 2025 en reisde u naar België waar u op 11 augustus 2025 een verzoek om internationale bescherming indiende. Uw familieleden dienden gelijktijdig een verzoek om internationale bescherming in.

Ter staving van uw verzoek legt u documenten en foto's neer van uw werk in Afghanistan alsook de taskara's van u en uw familieleden, uw huwelijksakte, bevestiging van jullie aansluiting bij de ismailitische gemeenschap en de Griekse reispassen van u, uw echtgenote en jullie kinderen. U legt tevens attesten neer van uw huisarts die vaststelt dat u ten gevolge van een hernia in 2022 rugpijn heeft, dat uw echtgenote geneesmiddelen dient te nemen voor diabetes en hoge bloeddruk, en dat uw zoon Omidullah ten gevolge van een scheenbeenbreuk bij een auto-ongeluk in 2023 moeilijk kan wandelen wanneer het koud is. Uw advocaat stuurde communicatie met de directeur van Greek Forum for Refugees door.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn [Antwoord aanvraag derde landen, Eurodac Marked Record], blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland.

Deze vaststelling wordt door u niet betwist. Ook uw echtgenote, broer en moeder genieten reeds internationale bescherming in Griekenland.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunne bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socioeconomic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegear.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socioeconomic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegear.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigten van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigten van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van

achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u, uw echtgenote en uw familieleden onvoldoende concrete elementen aanhalen die de niet ontvankelijkheid van jullie verzoeken in de weg staan.

Uit uw verklaringen en die van uw familieleden blijkt dat jullie een Griekse reispas en een Griekse verblijfsvergunning (ADET) hebben (CGVS D., p. 8-9, CGVS H., p. 11, CGVS M., p. 8).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u en uw familieleden als begunstigten van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werden met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand, gezondheidszorg, onderwijs en huisvesting voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u en uw familieleden door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover jullie volledig afhankelijk zouden zijn geweest van overheidssteun, buiten jullie wil en persoonlijke keuzes om, terecht zijn gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die jullie niet in staat stelt om te voorzien in de meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor jullie fysieke of mentale gezondheid of jullie in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

1. Jullie algemene geloofwaardigheid wordt sterk ondermijnd door de vaststelling dat jullie manifest tegenstrijdige verklaringen aflegden in Griekenland omtrent jullie eerdere verblijfplaatsen en tewerkstelling.

- Bij de Griekse asielinstanties gaf u namelijk aan dat u uit Afghanistan bent vertrokken op 06/09/2024, dat u via Iran en vervolgens via Turkije naar Griekenland reisde waar u 6 maanden na uw vertrek uit Afghanistan binnenkwam op 09/03/2025. In België verklaart u echter dat u Afghanistan verliet in juni 2022 (CGVS D., p. 3) en meer dan twee jaar in Turkije verbleef (CGVS D., p. 4).

- Ook uw echtgenote, uw broer en uw moeder situeerden jullie vertrek uit Afghanistan bij de Griekse asielinstanties op 06/09/2024 en schatten jullie verblijf in Turkije op anderhalve maand. Uw echtgenote verklaart in België net als u dat jullie ongeveer drie jaar onderweg waren (CGVS Z., p. 3), uw broer verklaart in België net als u dat jullie Afghanistan verlieten in juni 2022 en ongeveer drie jaar onderweg waren (CGVS H., p. 7) en uw moeder stelt het niet te weten en geeft bij benadering aan dat het twee tot drie jaar of langer geleden was (CGVS M., p. 7). Hieruit blijkt dat jullie onderling afspraken hebben gemaakt over welk beeld jullie gingen schetsen van jullie verleden tegenover de verschillende Europese asielinstanties.

- Zowel u, uw echtgenote en uw broer ontkennen tegenover het CGVS dat jullie bij de Griekse instanties andere verklaringen aflegden (CGVS D., p. 11; CGVS Z., p. 2; CGVS H., p. 9). Niettegenstaande jullie bij de aanvang van jullie persoonlijk onderhoud uitdrukkelijk gewezen werden op de medewerkingsplicht die op jullie schouders rust blijkt dan ook dat jullie niet hebben voldaan aan deze plicht tot medewerking.

- U vermeldde in Griekenland niet dat u in Afghanistan elf jaar werkzaam was voor de veiligheidsdiensten en biedt hier geen afdoende verklaring voor. U stelt simpelweg dat u anders langer had moeten wachten met uw asielprocedure (CGVS D., p. 11), een blote bewering die niet enkel de ernst van uw nood aan internationale bescherming danig ondergraaft maar wederom afbreuk doet aan het geloof dat nog gehecht kan worden aan uw overige verklaringen tegenover de asielinstanties bij wie u bescherming zoekt.

Op basis van voorgaande bevindingen en vaststellingen dient vastgesteld dat u en uw familieleden of de Griekse- of de Belgische asielinstanties moedwillig willen misleiden met betrekking tot (het moment van) jullie vlucht uit Afghanistan, jullie eerdere verblijfplaatsen en uw eerdere tewerkstelling. Voorgaande houding is bedenkelijk en tast jullie algemene geloofwaardigheid in ernstige mate aan.

2. Voorts dient opgemerkt te worden dat het feit dat jullie (relatief) korte tijd na de toekenning van jullie beschermingsstatus opnieuw uit Griekenland vertrokken zijn, niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen. Uit de elementen in uw dossier blijkt dat jullie op 09/03/2025 in Griekenland zijn toegekomen, dat jullie op 12/03/2025 een verzoek om internationale bescherming indienden, dat jullie op 12/06/2025 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat jullie op 07/08/2025, in casu 5 maanden nadat jullie in Griekenland toekwamen en minder dan twee maanden na jullie erkenningsbeslissing, het land opnieuw hebben verlaten.

Deze indruk wordt bevestigd door de verklaringen van u, uw broer en uw moeder dat jullie geen idee blijken te hebben wat een AMKA (sociaal zekerheidsnummer) of AFM (fiscaal registratienummer) is (CGVS D., p. 11 & CGVS H., p. 10, CGVS M., p. 10, p. 15) terwijl uit de toegezonden documentatie inzake uw verzoek om internationale bescherming in Griekenland blijkt dat u in hun communicatie werd gewezen op het feit dat u zich voor de afgifte van een AMKA binnen de 30 dagen na afgifte van uw ADET/verblijfstitel moest wenden tot een KEP of openbare dienstverlening waarbij een hyperlink in bijlage was gevoegd. Indien u werkelijk zinnens was een leven op de bouwen in Griekenland, kan in alle redelijkheid verwacht worden dat u kennis had van dit gegeven, te meer daar jullie voorhouden dat jullie niet werden geholpen in het ziekenhuis (CGVS D., p. 13 & CGVS H., p. 8, CGVS M., p. 11), valt niet in te zien dat u ten eerste niet op de hoogte bent van een AMKA, noch dat u hiertoe niet de nodige stappen hebt ondernomen.

3. Uit de elementen in het dossier blijkt niet dat u of uw familieleden een kwetsbaarheid kennen die een impact heeft op jullie zelfredzaamheid.

- U legt een doktersattest neer dat stelt dat u ten gevolge van een hernia in 2022 rugpijn heeft, waarvoor u in België reeds een massage kreeg bij een dokter (CGVS D. p. 7, 13). Hieruit blijkt geenszins een bijzondere kwetsbaarheid.

- Uw echtgenote heeft diabetes en een hoge bloeddruk en verwijst verschillende keren naar geheugenproblemen gedurende haar persoonlijk onderhoud (CGVS Z. p. 2, 3, 4, 6, 7, 8). Zij staft deze geheugenproblematiek echter op geen enkele wijze. Integendeel, hoewel ze beweert dat ze hier reeds drie jaar mee kampt (CGVS Z., p. 8), blijkt uit het Griekse registratiedocument dat zij dit niet vermeldde wanneer haar in Griekenland werd gevraagd naar medische problemen. Ze deed het niet omdat er toch geen behandeling mogelijk is in Griekenland (CGVS Z., p. 8). Dat zij dit bij registratie zou hebben gedacht is uiteraard allesbehalve aannemelijk aangezien jullie net waren aangekomen in Griekenland. Wat betreft haar diabetes en hoge bloeddruk blijkt dat ze hiervoor medicatie neemt hetgeen geen zware complexe behandeling is.

- Uw zoon O. kan moeilijk wandelen wanneer het koud is ten gevolge van een scheenbeenbreuk bij een auto-ongeluk in 2023. Hierdoor werd hem kinesithérapie voorgeschreven hetgeen geen zware complexe behandeling is.

- Uw moeder stelt dat ze pijn heeft aan haar benen en psychische problemen kent waardoor ze kan flauwvallen (CGVS M., p. 3). Ze staft haar mentale en psychische problemen echter op geen enkele wijze. Niettegenstaande ze op 20 oktober 2025 een afspraak had met een arts en haar expliciet werd benadrukt dat documenten ter staving van haar gezondheidstoestand konden worden overgemaakt (CGVS M., p. 20), heeft het CGVS tot op heden niets mogen ontvangen. Ten overstaan van de Griekse asielinstanties d.d. 29/05/2025 gaf ze bovendien enkel aan dat ze last had van haar benen. Over mentale problemen of flauwvallen heeft ze er niets vermeld hoewel deze problemen volgens haar hun oorsprong vonden in Afghanistan (CGVS M., p. 4).

Evenmin blijkt uit haar verklaringen op het CGVS dat zij alsnog een complexe behandeling zou nodig hebben, noch kan blijken dat haar psychologische problematiek haar vermogen om zich staande te houden in Griekenland ernstig zou aantasten. Wanneer ze flauwvalt, worden haar voeten gemasseerd waarna ze terug bijkomt en ze zich nog duizelig voelt en hoofdpijn heeft (CGVS M., p. 4-5). Ze is reeds naar een dokter geweest in Turkije, Griekenland en België en kreeg zelf en medicatie (CGVS M., p. 3-4). In België neemt ze enkel Sedistress tegen slapeloosheid – een vrij verkrijgbaar kruidenmedicijn waarvan ze er slechts 1 van de geadviseerde 2 inneemt en Pantoprazol, een maagzuurremmer (CGVS M., p. 4). Gelet op bovenstaande vaststellingen blijkt dan ook geenszins dat er in haar hoofd een aanzienlijke verhoogde mate van een kwetsbaarheid aanwezig is om een andere perceptie op haar of jullie levensomstandigheden in Griekenland te rechtvaardigen.

Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

Jullie zijn voldoende autonoom en zelfredzaam om u en uw familie bij terugkeer naar Griekenland te behelpen.

- U en uw broer werkten reeds jarenlang in Afghanistan (CGVS D., p. 3; CGVS H., p. 6).

- Jullie verbleven zes maanden in Iran waar jullie steeds onderdak hadden en een tijd werkten (CGVS D., p. 4).

- Jullie verbleven twee jaar en enkele maanden in Turkije waar jullie een huis huurden en bijna twee jaar werkten (CGVS D., p. 4-5; CGVS H., p. 7), en van waaruit u de reis naar Griekenland regelde via andere Afghanen (CGVS D., p. 5). U leerde er bovendien de basis van de Turkse taal (CGVS D., p. 2).

- In Griekenland regelde u voor u en uw familieleden reispassen en vliegtuigtickets. Voor de opvolging hiervan volgden jullie de website van de overheid aangezien deze niet op hetzelfde moment klaar waren voor afgifte (CGVS D., p. 8-9).

- U betaalde dit alles in Griekenland met spaargeld dat u in bewaring gaf bij vrienden in Turkije (CGVS D., p. 10-11).

- Ook in België houden u en uw familieleden zich ondanks de moeilijke omstandigheden stand en vonden jullie hulp bij een hulporganisatie (CGVS D., p. 2).

Uit niets blijkt dat u onvoldoende zelfredzaam of autonoom zou zijn opdat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

4. U maakte niet aannemelijk dat het voor jullie onmogelijk of onredelijk zou zijn om werk te vinden in Griekenland.

- U en uw broer hebben werkervaring in Afghanistan, Iran, Turkije (zie supra).
- U verwijst naar de Griekse taal als barrière - en ook uw broer verklaarde dat hij naar eigen zeggen verschillende winkeliers had benaderd doch dat hij niet kon werken omdat hij de taal niet sprak en geen adres had (CGVS H., p. 8, p. 13, p. 14) - maar u ondernam niets om deze te leren omdat u andere zorgen had (CGVS D., p. 8).
- Arbeidskantoren zou u niet hebben gevonden (CGVS D., p. 8) hoewel een eenvoudige zoekopdracht online meer dan honderd resultaten oplevert (zie administratief dossier). Aangezien u er wel in slaagde de afgifte van de reispassen van uw familieleden op verschillende data op te volgen terwijl u (volgens uw verklaringen) geen onderdak had (CGVS D., p. 8-10), mag verwacht worden dat u op zijn minst een dergelijke zoekopdracht had kunnen uitvoeren.
- Jullie informeerden op geen enkel moment bij een Griekse overheidsdienst voor eventuele hulp bij het vinden van werk (CGVS D., p. 8; CGVS H., p. 15).
- Noch u noch uw broer hebben al gehoord van een AFM hetgeen sterk doet twifelen aan jullie bewering dat jullie wel werk zochten in Griekenland (CGVS D., p. 11; CGVS H., p. 14).
- Uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf ; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>).

Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal

registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

- In dit geval heeft u uw aanvraag om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend en heeft u nog steeds een geldige verblijfsvergunning (ADET). Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf. Dit heeft u niet gedaan hetgeen opnieuw wijst op een gebrekkige intentie tot het uitbouwen van een duurzaam in Griekenland.

Het komt de verzoeker om internationale bescherming toe de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te kunnen doen gelden. U toont bovendien niet aan dat het voor jullie niet mogelijk was om deze stap te ondernemen aangezien jullie bijvoorbeeld wel in staat waren om jullie reispassen te bekomen en hiertoe de nodige stappen te ondernemen (supra), u in contact stond met andere Afghanen die aldus uw taal spraken, die eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleven en er hun leven hadden opgebouwd als winkelier (CGVS D., p. 12; CGVS H., p. 15) waardoor aangenomen kan worden dat u mogelijkheden had om u te informeren over uw rechten aangaande uw AFM en aldus uw rechten op toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening of het huren van een woning.

- Nergens uit jullie verklaringen blijkt dat jullie beroep zouden hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoon.

5. Er kan geen geloof worden gehecht aan jullie bewering dat jullie vijf dagen na het verkrijgen van internationale bescherming en de afgifte van uw ADET d.d. 12/06/2025 uit het opvangcentrum werden gezet en vervolgens gedurende anderhalve maand dakloos op het Victoria-plein dienden te verblijven (CGVS D., p. 4-5; CGVS H., p. 8, p. 14, p. 15).

- Jullie beweerde ervaringen zijn tegenstrijdig aan de beschikbare informatie, onder meer in jullie eigen asiëldossier in Griekenland, waaruit blijkt dat de financiële steun en onderdak die jullie als verzoeker genoten, pas vervalt een maand na toekenning van internationale bescherming.
- U toonde videofragmenten op uw gsm over deze gebeurtenissen met de tijdmarkering 17/07/2025 (CGVS D., p. 6; CGVS H., p. 8, 12) waaruit geconcludeerd kan worden dat jullie wel degelijk nog (meer dan) een maand na de toekenning van internationale bescherming in het centrum bleven. Aangezien jullie reeds op 7 augustus 2025 Griekenland verlieten, is het onmogelijk dat jullie anderhalve maand op straat hebben geleefd.

- Geconfronteerd met de datum van het videofragment zegt u dat het een administratieve fout moet zijn (CGVS D., p. 15) waarmee u de tegenstrijdigheid niet uitklaart.
 - Geconfronteerd met deze datum verandert uw broer wel het geweer van schouder: volgens hem zou u naar het opvangcentrum zijn teruggekeerd vanwege de documenten van uw dochter, terwijl uw broer en uw moeder eerst alleen naar Athene gingen waardoor het videofragment zou dateren van het moment dat u een tweede keer uit het centrum werd gezet (CGVS H., p. 13). Deze verantwoording overtuigt niet aangezien u duidelijk verklaarde dat u 3,5 maanden in het opvangcentrum heeft verbleven en anderhalve maand op straat in Athene (CGVS D., p. 5). Bovendien gaf u uitdrukkelijk aan dat u na het verkrijgen van uw paspoort – dat werd uitgegeven op 03/07/2025 – niet meer bent teruggekeerd naar het opvangcentrum (CGVS D., p. 15).
 - Uw moeder gaf frappant genoeg dan weer aan dat enkel uw echtgenote met uw dochter naar het opvangcentrum is teruggekeerd doch zonder dat ze daarbij ook maar enige bijkomende informatie wist te verschaffen (CGVS M., p. 9). Uw echtgenote zelf daarentegen weet niet meer of ze nog terugkeerde naar het opvangcentrum (CGVS Z., p. 7).
 - Hoewel u aanvankelijk volhield elke nacht in Athene op straat te hebben geslapen omdat het onmogelijk was een huis te huren (CGVS D., p. 5, 7) geeft u uiteindelijk aan dat jullie in Athene ook wel enkele nachten een kamer huurden (CGVS D., p. 11). Uw moeder en uw broer hielden echter vol dat jullie steeds in een park sliepen en ontkennen expliciet in Athene een onderkomen gehuurd te hebben (CGVS H., p. 14, 16; CGVS M., p. 12). Uw echtgenote zei eerst ook dat jullie altijd buiten sliepen, veranderde van versie na confrontatie met uw verklaringen, om vervolgens te zeggen dat ze het zich toch niet meer herinnert omwille van geheugenproblemen (CGVS Z., p. 4). Dat uw echtgenote zich niet zou herinneren of zij en jullie kinderen in Athene al dan niet de nacht doorbrachten met een dak boven het hoofd, is niet ernstig. Bovenstaande tegenstrijdigheden halen niet enkel jullie beweerde dakloosheid gedurende anderhalve maand in Athene onderuit doch vormen bijkomend een ernstige bedenking bij de door u ondernomen pogingen om werk, onderdak, medische zorgen en scholing voor de kinderen te krijgen. Nog los van het bovenstaande, uit jullie verklaringen blijkt hoe dan ook niet dat jullie alle inspanningen deden om onderdak te vinden maar er desondanks niet in slaagden:
 - Jullie hadden een maand de tijd om het opvangcentrum te verlaten maar ondernamen zelf niets om jullie te informeren over onderdakmogelijkheden (CGVS D., p. 7; CGVS Z., p. 5). Er hingen nochtans brochures aan de muren met informatie over het verlaten van het opvangcentrum (CGVS D., p. 6).
 - Jullie spraken één organisatie aan voor materiële hulp maar zochten niet verder (CGVS D., p. 8). Jullie verkregen bovendien wel degelijk hulp van deze organisatie: er kwam een dokter, jullie kregen kleren, wasproducten en voedsel (CGVS D., p. 15).
 - U en uw broer zeggen dat jullie zich nooit informeerden bij een Griekse overheidsdienst voor verdere hulp om onderdak te verkrijgen (CGVS D., p. 8 & CGVS H., p. 15) terwijl uw echtgenote zegt dat jullie wel dergelijke hulp zochten maar dat ze niet weet waar (CGVS Z., p. 7). Uw moeder kan evenmin een zicht geven op de concrete stappen die jullie ondernomen zouden hebben (CGVS M., p. 17)
 - Jullie zouden niet genoeg geld hebben gehad om overnachtingen te kunnen betalen maar konden wel op uiterst korte termijn voor de gehele familie reispassen en vliegtuigtickets betalen dankzij spaargeld dat u bij bevriende Afghanen in Turkije had achtergelaten (CGVS D., p. 10-11, CGVS H., p. 9, CGVS M., p. 10).
6. U overtuigt niet dat uw familieleden buiten jullie wil om en door toedoen van de Griekse autoriteiten verstoken bleven van noodzakelijke medische zorgen. U en uw echtgenote gingen tweemaal naar het algemeen ziekenhuis maar werden weggestuurd omdat jullie geen AMKA hadden (CGVS D., p. 11, 14; CGVS Z., p. 7). Uw broer en moeder verklaarden dat uw moeder ziek was (en is), dat ze psychisch ziek is en soms flauwviel, dat ze last had van haar benen. In het opvangcentrum kreeg ze verzorging door artsen zonder grenzen doch in Athene hebben jullie haar enkele keren naar het ziekenhuis gebracht waarbij ze niet zou zijn geaccepteerd omdat ze geen verzekering of adres had (CGVS H., p. 8, p. 10-11, p. 17, CGVS M., p. 11).
- De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf en Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en).
- Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2024 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international

protection in Greece – Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).

U, uw broer of uw moeder tonen niet aan dat het voor jullie niet mogelijk was om een AMKA aan te vragen of te activeren.

- Voor zover uw advocate verwijst naar het RSA (Refugee Support Aegean)-rapport van 2025, de communicatie van het Greek forum for refugees (GFR) en de vicieuze cirkel waarin jullie zaten om een AFM en AMKA te verkrijgen (CGVS H., opmerkingen advocaat; schrijven advocate d.d. 14/10/2025) moet erop gewezen dat hoewel blijkt dat het voor begunstigden van internationale bescherming moeilijk kan zijn om een (geactualiseerde) AMKA te bekomen, uit deze informatie niet blijkt dat het voor u, indien u hiertoe de nodige stappen onderneemt, onmogelijk is om een AMKA te verkrijgen. In dit verband kan er op gewezen worden dat er verschillende manieren bestaan om bij de Griekse overheid een geldig adres te laten registreren; dit kan onder meer op basis van een huurcontract, een plechtige verklaring van een derde persoon die u opvangt of door zich als dakloze bij de gemeente te laten registreren (zie <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-employment/> & https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf). Voorts beroept u zich niet op een bijzondere kwetsbaarheid die u de toegang tot de arbeidsmarkt in Griekenland zou beperken en dient

er benadrukt te worden dat u geen zicht bood op uw werkelijke verblijfplaatsen in Griekenland (zie supra).

- U en uw broer geven aan dat een AMKA en een PAAYPA jullie niets zeggen (CGVS D., p. 11; CGVS H., p. 10, p. 11) hetgeen op zijn minst merkwaardig te noemen is gezien de beschikbare informatie en het feit dat jullie voorhouden enkele malen naar een ziekenhuis te zijn geweest (supra).

- Bovendien waren jullie bijvoorbeeld wel in staat om jullie reispassen te bekomen en hiertoe de nodige stappen te ondernemen (supra), stonden jullie in contact met een liefdadigheidsinstelling voor voedsel en hulpgoederen en stonden jullie in contact met andere Afghanen die aldus uw taal spraken, die eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleven en er hun leven hadden opgebouwd als winkelier (CGVS H., p. 15).

- U zegt dat jullie het AMKA-kantoor niet vonden terwijl uw echtgenote zegt dat u er wel heen ging om een verzekering te bekomen maar niet geholpen werd om een haar onbekende reden (CGVS D., p. 14; CGVS Z., p. 7). Uw moeder stelt dan weer dat u en uw broer wel geprobeerd zouden hebben een AMKA (en AFM) te verkrijgen in de 'kantoren' (CGVS M., p. 15-16) hetgeen gezien voorgaande – de documenten zeggen u en uw broer helemaal niets - uiteraard volstrekt ongeloofwaardig is.

- U kreeg hulp van een Afghaanse restaurateur die voor u tolkte in een school (CGVS D., p. 12) maar vroeg hem niet voor hulp om een AMKA te bekomen omdat u geen zin had om verder te zoeken (CGVS D., p. 14).

- Uw broer heeft evenmin zelf enige opzoeken gedaan, bijvoorbeeld online (CGVS H., p. 15).

- Nergens uit jullie verklaringen blijkt dat jullie beroep zouden hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoon.

De informatie toont verder aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece-Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare_; en Communication on the status of migration management in mainland Greece_ (p. 4, 12)). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Uit jullie verklaringen blijkt hoe dan ook niet dat – indien jullie medische problemen zouden ervaren bij terugkeer naar Griekenland – jullie geen toegang zouden hebben tot de gezondheidszorg in Griekenland:

- Uw echtgenote kreeg medicatie van Artsen Zonder Grenzen toen jullie in het opvangcentrum op Leros verbleven (CGVS D., p. 14).

- Uw moeder kreeg medicatie van Artsen Zonder Grenzen in Griekenland (CGVS M., p. 4).

- Jullie leggen geen enkel (begin van) bewijs neer van jullie pogingen in een ziekenhuis medische hulp te krijgen (CGVS D., p. 14).
- Uw echtgenote zei aanvankelijk dat ze zelf haar medicatie kocht wanneer de medicatie van Artsen Zonder Grenzen op was (CGVS Z., p. 2). Waar ze die bijkomende medicatie kocht of hoelang ze toen reeds in Griekenland was, kon ze evenwel niet zeggen (CGVS Z., p. 3).
- Na het tweede ziekenhuisbezoek van uw echtgenote nam uw echtgenote volgens u nochtans nog medicatie die ze op Leros had gekregen en voelde ze zich weer beter (CGVS D., p. 14).

• Uw broer gaf aan verschillende keren met uw moeder naar een algemeen ziekenhuis in Athene te zijn geweest zonder enige hulp te hebben verkregen. Doch of het daadwerkelijk om een publiek ziekenhuis ging, wist hij niet en een ander – publiek – ziekenhuis heeft hij of uw moeder niet bezocht (CGVS H., p. 17, CGVS M., p. 11). Bewijs van dit ziekenhuisbezoek legt hij evenmin neer.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

7. Jullie maakten tot slot niet aannemelijk dat jullie te maken kregen met discriminatie en geweld waarvoor jullie geen bescherming zouden kunnen krijgen van de Griekse autoriteiten.

Dat u de kinderen niet kon inschrijven op school, overigens tijdens de zomervakantie, omdat jullie geen werk en adres hadden, maakt u niet aannemelijk:

- U kreeg hulp van een Afghaanse restaurateur om voor u te tolken (CGVS D., p. 12) maar uw echtgenote herinnert zich dit niet (CGVS Z., p. 6) en weet zelfs niet met welke Afghanen u contact had in Griekenland (CGVS Z., p. 8).
- Noch u noch uw echtgenote kennen de namen van de scholen die u bezocht (CGVS D., p. 12). Uw echtgenote weet zelfs niet wanneer u deze pogingen ondernam (CGVS Z., p. 8).
- U legt geen enkel (begin van) bewijs neer van uw pogingen, noch van de weigering van de scholen (CGVS D., p. 13).
- U bent niet op de hoogte van de schoolplicht in Griekenland en verklaart dat u hier geen informatie over kreeg, terwijl u bij uw erkenning hiervan op de hoogte werd gebracht (zie informatie administratief dossier)(CGVS D., p. 13).

Waar u verklaart dat jullie bij het verlaten van het opvangcentrum te maken kregen met verbale agressie (CGVS D., p. 6) moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen géén pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties, hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten, met wie noch u noch uw familieleden concrete problemen ondervonden (CGVS D., p. 7; CGVS Z., p. 4) in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet.

De neergelegde documenten buigen bovenstaande vaststellingen niet om. Jullie Afghaanse documenten en documenten betreffende jullie aansluiting bij de ismailitische gemeenschap zeggen niets over een mogelijke terugkeer naar Griekenland. De Griekse documenten, medische documenten en communicatie met uw advocate werden hierboven reeds besproken.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt.

Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Gelet op het voorgaande wordt ook het verzoek van uw echtgenote Z., uw broer H. en uw moeder M. niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst.”

De bestreden beslissing in hoofde van tweede verzoekende partij luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen heeft u de Afghaanse nationaliteit en bent u een hazara met het ismailitisch-sjiitische geloof. U bent afkomstig van het dorp Kampirak in het district Dahana-I Ghuri in de provincie Baghlan maar woonde de laatste twaalf à dertien jaar voor uw vertrek naar Europa in Kaboel. Uw echtgenoot N. D. ((...)) werkte in Afghanistan elf jaar lang voor de veiligheidsdiensten.

In juni 2022 verliet u Afghanistan en reisde u met uw echtgenoot, jullie vijf kinderen, uw schoonbroer N., H. ((...)) en uw schoonmoeder N., M. ((...)) naar Iran. Jullie bleven er zes maanden waarna jullie doorreisden

naar Turkije. Jullie reisden in maart 2025 naar Griekenland waar jullie aankwamen op het eiland Leros en op 12 maart 2025 een verzoek om internationale bescherming indienden. Op 12 juni 2025 werden jullie erkend als vluchteling.

Vijf dagen na jullie erkenning werden jullie hardhandig uit het opvangcentrum in Leros verwijderd. Jullie gingen naar Athene waar jullie vervolgens anderhalve maand op straat verbleven. Jullie kregen geen opvang en uw echtgenoot trachtte de kinderen in te schrijven op een school maar dit kon niet zonder adres. Uw echtgenoot zocht werk maar er was geen werk. U had last van diabetes en uw echtgenoot van zijn rug maar jullie kregen geen hulp in het ziekenhuis omdat jullie geen verzekering hadden. Niemand hielp jullie verder om de taal te leren.

Om deze redenen verlieten jullie Griekenland op 7 augustus 2025 en reisden jullie naar België waar u op 11 augustus 2025 een verzoek om internationale bescherming indiende.

Ter staving van uw verzoek legt uw echtgenoot documenten en foto's neer van zijn werk in Afghanistan alsook de taskara's van u en uw familieleden, uw huwelijksakte, bevestiging van jullie aansluiting bij de ismailitische gemeenschap en de Griekse reispassen van u, uw echtgenoot en jullie kinderen. Hij legt tevens attesten neer van jullie huisarts die vaststelt dat u geneesmiddelen dient te nemen voor diabetes en hoge bloeddruk, dat uw echtgenoot ten gevolge van een hernia in 2022 rugpijn heeft, en dat uw zoon O. ten gevolge van een scheenbeenbreuk bij een auto-ongeluk in 2023 moeilijk kan wandelen wanneer het koud is. Uw advocaat stuurde communicatie met de directeur van Greek Forum for Refugees door.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofdte kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.

U meldde bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en op het CGVS dat u geheugenproblemen ondervindt (verklaring DVZ d.d. 24/09/2025, vraag 29; notities persoonlijk onderhoud CGVS Z. d.d. 13/10/2025, p. 2, 3, 4, 6, 7, 8). U staft deze geheugenproblematiek echter op geen enkele wijze. Integendeel, hoewel u beweert dat u hier reeds drie jaar mee kampt (CGVS Z., p. 8), blijkt uit het Griekse registratiedocument dat u dit niet vermeldde wanneer u in Griekenland werd gevraagd naar medische problemen. U vermeldde het toen niet omdat er toch geen behandeling mogelijk is in Griekenland (CGVS Z., p. 8). Dat u dit bij uw registratie reeds zou hebben gedacht is uiteraard allesbehalve aannemelijk aangezien jullie net waren aangekomen in Griekenland. Verder blijkt uit niets dat u geheugenproblemen zou hebben.

U gaf op het einde van uw persoonlijk onderhoud op het CGVS tevens aan dat u slecht slaapt omwille van de koude en het lawaai in de kerk waar u verblijft (CGVS Z., p. 8). Hoewel uiteraard begrip kan worden opgebracht voor deze moeilijke levensomstandigheden, moet er op gewezen worden dat u bij aanvang van het persoonlijk onderhoud op het CGVS aangaf dat u het goed stelde en dat u klaar was om deel te nemen aan het onderhoud (CGVS Z., p. 1). U werd de mogelijkheid geboden om een pauze te vragen indien u hier nood aan had en kreeg op vraag van uw advocate de tijd om met haar te overleggen met behulp van de aanwezige tolk (CGVS Z., p. 6). Tijdens het onderhoud werden vragen herhaald en/of verduidelijkt waar nodig en werd u meermaals gevraagd naar inschattingen en eigen ervaringen wanneer u niet precies kon antwoorden (CGVS Z., p. 3, 7, 8).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn [Antwoord aanvraag derde landen, Eurodac Marked Record], blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

Er dient opgemerkt te worden dat u uw verzoek om internationale bescherming integraal steunt op de motieven die werden aangehaald door uw echtgenoot N. D. (O.V. (...)). In het kader van het door hem ingediende verzoek heb ik een niet-ontvankelijkheidsbeslissing genomen die als volgt luidt:

(...)

Na het voorgaande wordt ook uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst."

2. Over de rechtspleging

Verwerende partij heeft middels haar nota van 27 november 2025 de Raad verzocht om de zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure.

Oud artikel 39/73-2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), ingevoegd bij de wet van 30 juli 2021 en in werking getreden op 10 december 2021, voorziet dat de louter schriftelijke procedure voortaan ook kan op verzoek van één van de partijen. Dit artikel luidt als volgt:

“§ 1.

Elke partij kan de Raad verzoeken om gebruik te maken van een louter schriftelijke procedure in, naar gelang van het geval, het verzoekschrift, de nota met opmerkingen, de kennisgeving dat zij geen syntheseseminarie wenst neer te leggen of de syntheseseminarie.

Bij toepassing van het eerste lid vermeldt het opschrift van het proceduristuk ook "verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure".

§ 2.

De griffie stelt de tegenpartij onverwijld op de hoogte van het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure op het zelfde ogenblik dat zij, al naar gelang het geval, een kopie overmaakt van het verzoekschrift, van de nota met opmerkingen, van de kennisgeving dat de verzoekende partij geen syntheseseminarie zal neerleggen of van de syntheseseminarie. Indien de tegenpartij binnen de vijftien dagen na de verzending door de griffie geen bezwaar maakt tegen het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure, wordt zij geacht hiermee in te stemmen. In dat geval onderzoekt de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter het beroep bij voorrang en doet hij uitspraak op grond van het administratieve dossier en de proceduristukken, tenzij hij het nodig acht de mondelinge opmerkingen van de partijen te horen, in welk geval artikel 39/74 wordt toegepast.

§ 3.

Wanneer de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter instemt met het verzoek tot het gebruik van een louter schriftelijke procedure, stelt hij de partijen hiervan in kennis en stelt hij, bij beschikking, de datum vast waarop de debatten worden gesloten. Deze datum ligt minstens acht dagen na de datum van verzending van de beschikking. Partijen kunnen tot op de dag van het sluiten van de debatten een pleitnota indienen. Indien er een pleitnota wordt ingediend, brengt de griffie deze onverwijld ter kennis aan de tegenpartij. In dit geval wordt het arrest niet eerder gewezen dan acht dagen na de sluiting van de debatten."

Verzoekende partijen hebben de Raad echter op 17 december 2025 gemeld zich te verzetten tegen de behandeling van het dossier via een louter schriftelijke procedure.

Gelet op het bezwaar wordt dan ook geen toepassing gemaakt van de procedure voorzien in oud artikel 39/73-2 van de Vreemdelingenwet.

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voeren verzoekende partijen de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (hierna: het EVRM), van de artikelen 4 en 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van de artikelen 48/6, 57/1 en 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 3 en 22 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (hierna: het Kinderrechtenverdrag), van artikel 22bis van de Belgische Grondwet (hierna: de Grondwet) en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Tevens menen ze dat er sprake is van een beoordelingsfout.

Verzoekende partijen geven aan niet akkoord te gaan met de weigeringsmotieven in de bestreden beslissingen en trachten deze te weerleggen.

Ze gaan in hun verzoekschrift omstandig in op de beoordeling van de doeltreffendheid van de bescherming in een andere EU-lidstaat, het hoger belang van het kind alsook op de situatie in Griekenland.

3.2. Stukken

3.2.1. Verwerende partij brengt op 27 november 2025 een nota bij waarin als bijlage wordt gewezen op volgende documenten met verwijzing naar de weblink:

- "COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, persmededeling nr. 30/2025, 16 april 2025 en uitspraak BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;

Verwaltungsgerichtshof Kassel, persmededeling, 2 september 2024;

- Bundesverfassungsgericht, – 2BvR 1425/24, 1 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, D-2590/2025, 11 september 2025.

3.2.2. Verzoekende partijen brengen op 17 december 2025 aan de Raad overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota bij waaraan "Letter to CGRS IO" van 19 november 2025 wordt toegevoegd.

3.2.3. Verwerende partij brengt op 27 mei 2026 aan de Raad een aanvullende nota bij overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet waarbij wordt gewezen op volgende rapporten en beslissingen waarnaar een weblink wordt toegevoegd:

- CEDOCA, “COI Focus GRECE. Activation de l’AMKA et accès au marché du travail”, 13 februari 2026;
- CEDOCA, “COI Focus GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026;
- CEDOCA, “COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, 17 september 2025;
- AIDA/ECRE, “Country Report: Greece. Update 2024” september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, persmededeling nr. 30/2025, 16 april 2025 en uitspraak BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, persmededeling, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, – 2BvR 1425/24, 1 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, D-2590/2025, 11 september 2025.

3.3. Beoordeling

3.3.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil.

Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop een bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van een verzoeker daarop.

3.3.2. Wat betreft de bijzondere procedurele noden, kan vooreerst worden gewezen op volgende concrete motieven in de bestreden beslissing ten aanzien van eerste verzoekende partij:

“Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

En wat betreft tweede verzoekende partij:

“Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.

U meldde bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en op het CGVS dat u geheugenproblemen ondervindt (verklaring DVZ d.d. 24/09/2025, vraag 29; notities persoonlijk onderhoud CGVS Z. d.d. 13/10/2025, p. 2, 3, 4, 6, 7, 8). U staaft deze geheugenproblematiek echter op geen enkele wijze. Integendeel, hoewel u beweert dat u hier reeds drie jaar mee kampt (CGVS Z., p. 8), blijkt uit het Griekse registratiedocument dat u dit niet vermeldde wanneer u in Griekenland werd gevraagd naar medische problemen. U vermeldde het toen niet omdat er toch geen behandeling mogelijk is in Griekenland (CGVS Z., p. 8). Dat u dit bij uw registratie reeds zou hebben gedacht is uiteraard allesbehalve aannemelijk aangezien jullie net waren aangekomen in Griekenland. Verder blijkt uit niets dat u geheugenproblemen zou hebben.

U gaf op het einde van uw persoonlijk onderhoud op het CGVS tevens aan dat u slecht slaapt omwille van de koude en het lawaai in de kerk waar u verblijft (CGVS Z., p. 8). Hoewel uiteraard begrip kan worden opgebracht voor deze moeilijke levensomstandigheden, moet er op gewezen worden dat u bij aanvang van het persoonlijk onderhoud op het CGVS aangaf dat u het goed stelde en dat u klaar was om deel te nemen aan het onderhoud (CGVS Z., p. 1). U werd de mogelijkheid geboden om een pauze te vragen indien u hier nood aan had en kreeg op vraag van uw advocate de tijd om met haar te overleggen met behulp van de aanwezige tolk (CGVS Z., p. 6). Tijdens het onderhoud werden vragen herhaald en/of verduidelijkt waar nodig en werd u meermaals gevraagd naar inschattingen en eigen ervaringen wanneer u niet precies kon antwoorden (CGVS Z., p. 3, 7, 8).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

Verzoekende partijen wijzen louter op algemene informatie en bekritisieren de situatie van statushouders in Griekenland onder meer op het vlak van medische hulp doch brengen hiermee, mede gelet op de vaststellingen hieronder (infra: 3.3.3.) geenszins valabele elementen bij die voorgaande concrete en omstandige motieven en de vaststellingen in hun hoofde in casu kunnen ombuigen.

3.3.3. Artikel 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet, in toepassing waarvan de bestreden beslissingen genomen werden, luidt als volgt: *“De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaren wanneer (...) 3° de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie”*. Dit artikel is ongewijzigd gebleven.

3.3.3.1. Te dezen blijkt uit de stukken van het dossier dat verzoekende partijen, samen met hun reeds aldaar aanwezige minderjarige kinderen, in Griekenland een internationale beschermingsstatus werden toegekend op 12 juni 2025, meer bepaald de vluchtelingenstatus en een verblijfsvergunning hebben ontvangen die drie jaar geldig is tot 11 juni 2028 en een reisdocument dat 5 jaar geldig is tot 2 juli 2030. Deze gegevens worden in het verzoekschrift niet betwist. Evenmin blijkt dat verzoekende partijen thans niet langer internationale bescherming zouden genieten.

De Raad merkt op dat de bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ssatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet bij de commissaris-generaal berust. Eens hieraan is voldaan komt het toe aan de betrokken verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, om persoonlijk aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Verzoekende partijen leveren dit bewijs niet.

Hierbij wijst de Raad erop dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Dit onderscheid vindt weerklink in het vigerende EU-acquis, waar de Verordening (EU) 2024/1347 in de artikelen 13 en 18 alludeert op het verlenen van de vluchtelingen- en subsidiaire beschermingsstatus en in artikel 24 de modaliteiten van de respectieve verblijfstitels regelt. Waar de verblijfstitels blijkens deze verordening in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn, is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Verordening (EU) 2024/1347).

De Raad stelt vast dat verzoekende partijen geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bijbrengen die wijzen op een intrekking of opheffing van de hen verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

De Raad herhaalt dat de bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ssatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet bij de commissaris-generaal berust. Eens hieraan is voldaan komt het toe aan de betrokken verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, om persoonlijk aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Verzoekende partijen leveren dit bewijs niet.

Uit het enkele feit dat zij niet langer woonachtig zijn in Griekenland, kan niet worden afgeleid dat verzoekende partijen er niet langer over internationale bescherming beschikken. Indien verzoekende partijen van mening zijn dat er een einde zou zijn gesteld aan hun beschermingsstatuut omwille van een afwezigheid of hiertoe een procedure is opgestart, komt het hen toe om dit op afdoende wijze aan te tonen.

Het louter in vraag stellen of stellen dat er geen garantie is dat zij bij terugkeer nog internationale bescherming genieten, volstaat niet.

Aangezien, onderstaande vaststellingen mee in acht genomen, de internationale beschermingsstatus in Griekenland alsook de verblijfsvergunningen van verzoekende partijen nog steeds geldig zijn, wijst niets erop dat verzoekende partijen niet zouden kunnen terugkeren naar Griekenland en dat zij er de hun verleende bescherming evenals de daaraan verbonden rechten niet zouden (kunnen) genieten.

3.3.3.2. In dit kader brengt de Raad in herinnering dat het Unierecht steunt op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen, zoals is bepaald in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Deze premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de in het Handvest erkende grondrechten, met name in de artikelen 1 en 4 van het Handvest, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is vastgelegd.

Het beginsel van het wederzijds vertrouwen tussen de Europese lidstaten vereist dat België, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat Griekenland en alle andere lidstaten het Unierecht en met name de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in elke EU-lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, met name de artikelen 1 en 4, met het Vluchtelingenverdrag en met het EVRM (HvJ

19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 83-85, en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft volgens de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie evenwel een weerlegbaar vermoeden. Er kan immers volgens het Hof van Justitie niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt en dat dus een ernstig risico bestaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 86).

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50). De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer *“de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid”* (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 90).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen volgens het Hof van Justitie bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof van Justitie niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52, met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van voormalige richtlijn 2011/95/EU (heden hoofdstuk VII van Verordening 2024/1347/EU) die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (arrest Ibrahim e.a, punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97).

3.3.3.3. Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van *“objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten”* voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden

blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstreckte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*“Recognised*

Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden, en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6, (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23, nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *"employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de

verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c), van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van deze verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening, gevoegd als bijlage bij de COI Focus *"GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 februari 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van verwerende partij.

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*, 9 februari 2024).

Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholis*, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van de IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. De IOM heeft ook een *Facebook*-pagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via *Telegram*. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens de IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) én de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst (*"finalist"*). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *"Recognised Refugees 2025"*.

Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigen van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, ngo's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (COI Focus Griekenland: *“Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *“Feitenonderzoek”* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M. K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (COI Focus *“GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail”*, 13

februari 2026 waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van verwerende partij). Uit voormelde COI Focus blijkt dat een AMKA-nummer nodig is voor de registratie van de arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem, doch dit moet geen actief AMKA-nummer zijn. Hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, kunnen administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat. Echter kan op grond van de voorliggende informatie niet worden besloten dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANI-platform te registreren.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie, waarnaar in de bestreden beslissingen wordt verwezen, kan nog worden gelezen:

“De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken” (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).*

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen

vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *‘cash assistance’*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter

meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat, als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c), van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)” (vrije vertaling, zie COI Focus *“GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA”*,

31 maart 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van verwerende partij, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: "(ix) *Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011*").

Uit de COI Focus "*GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*" van 31 maart 2026 blijkt dat bij gebrek aan een actieve AMKA, voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) een geldige ADET; of
- (b) een bewijs van aanvraag tot verlenging van de status; of
- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025 bevestigt dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve AMKA. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve AMKA-vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een bewijs dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA-rapport van september 2025 duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een '*attestation of application status*' wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (*postponment of removal*), blijkt uit de artikelen 23 en 24 van de Griekse asielwet (*Law 3907/2011*, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (*return decision*) hebben ontvangen, en aldus, in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "*If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*" (UNHCR Greece, "*Living In Greece – Access to healthcare*", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51 en COI Focus "*GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 31 maart 2026). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, "*Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)*" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "*Health insurance*" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 21, 51).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. p. 49-51, 67; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de

loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder, die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachttermijnen.

In de aanvullende nota van verwerende partij wordt verwezen naar de mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: “*Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries’ Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314.*” In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F.

Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachttermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die, bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders

toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde informatie over de situatie in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van de concrete, persoonlijke situatie van verzoekende partijen en voorliggende beschermingsverzoeken blijft dus aan de orde.

De meest recente landeninformatie, die vermeld wordt in de aanvullende nota's van de commissaris-generaal en verzoekende partijen, is dezelfde dan wel ligt in dezelfde lijn als de hierboven vermelde informatie en doorprijkt derhalve bovenstaande analyse niet. De Raad wijst erop dat voorgaande analyse is gemaakt steunende op basis van het geheel van beschikbare en gehanteerde rapporten en waarbij met meerdere administratieve obstakels en beperkingen voor ngo's rekening is gehouden. De conclusie blijft overeind dat een individuele beoordeling van de concrete, persoonlijke situatie van verzoekende partijen en de voorliggende beschermingsverzoeken dus aan de orde blijft.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precare situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van haar individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

In de bestreden beslissingen en haar aanvullende nota beaamt verwerende partij dat bij de beoordeling van de doeltreffendheid van de internationale bescherming in Griekenland grote voorzichtigheid is geboden en dat de persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van een verzoeker als statushouder in Griekenland doorslaggevend zijn. Verwerende partij beaamt tevens dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland en dat de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in een aantal gevallen niet aan de orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetswijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADT is verstrekt deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoekende partijen toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich op de beschermingsstatus die hen in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kunnen beroepen en dat zij niet terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

3.3.3.4. Te dezen wordt in de bestreden beslissingen inzake de concrete situatie van verzoekende partijen met reden omstandig als volgt gemotiveerd:

“Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u en uw familieleden als begunstigen van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werden met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand, gezondheidszorg, onderwijs en huisvesting voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u en uw familieleden door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover jullie volledig afhankelijk zouden zijn geweest van overheidssteun, buiten jullie wil en persoonlijke keuzes om, terecht zijn gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die jullie niet in staat stelt om te voorzien in de meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor jullie fysieke of mentale gezondheid of jullie in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

1. Jullie algemene geloofwaardigheid wordt sterk ondermijnd door de vaststelling dat jullie manifest tegenstrijdige verklaringen aflegden in Griekenland omtrent jullie eerdere verblijfplaatsen en tewerkstelling.

• Bij de Griekse asielinstanties gaf u namelijk aan dat u uit Afghanistan bent vertrokken op 06/09/2024, dat u via Iran en vervolgens via Turkije naar Griekenland reisde waar u 6 maanden na uw vertrek uit Afghanistan binnenkwam op 09/03/2025. In België verklaart u echter dat u Afghanistan verliet in juni 2022 (CGVS D., p. 3) en meer dan twee jaar in Turkije verbleef (CGVS D., p. 4).

• Ook uw echtgenote, uw broer en uw moeder situeerden jullie vertrek uit Afghanistan bij de Griekse asielinstanties op 06/09/2024 en schatten jullie verblijf in Turkije op anderhalve maand. Uw echtgenote verklaart in België net als u dat jullie ongeveer drie jaar onderweg waren (CGVS Z., p. 3), uw broer verklaart in België net als u dat jullie Afghanistan verlieten in juni 2022 en ongeveer drie jaar onderweg waren (CGVS H., p. 7) en uw moeder stelt het niet te weten en geeft bij benadering aan dat het twee tot drie jaar of langer geleden was (CGVS M., p. 7). Hieruit blijkt dat jullie onderling afspraken hebben gemaakt over welk beeld jullie gingen schetsen van jullie verleden tegenover de verschillende Europese asielinstanties.

• Zowel u, uw echtgenote en uw broer ontkennen tegenover het CGVS dat jullie bij de Griekse instanties andere verklaringen aflegden (CGVS D., p. 11; CGVS Z., p. 2; CGVS H., p. 9). Niettegenstaande jullie bij de aanvang van jullie persoonlijk onderhoud uitdrukkelijk gewezen werden op de medewerkingsplicht die op jullie schouders rust blijkt dan ook dat jullie niet hebben voldaan aan deze plicht tot medewerking.

• U vermeldde in Griekenland niet dat u in Afghanistan elf jaar werkzaam was voor de veiligheidsdiensten en biedt hier geen afdoende verklaring voor. U stelt simpelweg dat u anders langer had moeten wachten met uw asielprocedure (CGVS D., p. 11), een blote bewering die niet enkel de ernst van uw nood aan internationale bescherming danig ondergraaft maar wederom afbreuk doet aan het geloof dat nog gehecht kan worden aan uw overige verklaringen tegenover de asielinstanties bij wie u bescherming zoekt.

Op basis van voorgaande bevindingen en vaststellingen dient vastgesteld dat u en uw familieleden of de Griekse- of de Belgische asielinstanties moedwillig willen misleiden met betrekking tot (het moment van) jullie vlucht uit Afghanistan, jullie eerdere verblijfplaatsen en uw eerdere tewerkstelling. Voorgaande houding is bedenkelijk en tast jullie algemene geloofwaardigheid in ernstige mate aan.

2. Voorts dient opgemerkt te worden dat het feit dat jullie (relatief) korte tijd na de toekenning van jullie beschermingsstatus opnieuw uit Griekenland vertrokken zijn, niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen. Uit de elementen in uw dossier blijkt dat jullie op 09/03/2025 in Griekenland zijn toegekomen, dat jullie op 12/03/2025 een verzoek om internationale bescherming indienden, dat jullie op 12/06/2025 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat jullie op 07/08/2025, in casu 5 maanden nadat jullie in Griekenland toekwamen en minder dan twee maanden na jullie erkenningsbeslissing, het land opnieuw hebben verlaten.

Deze indruk wordt bevestigd door de verklaringen van u, uw broer en uw moeder dat jullie geen idee blijken te hebben wat een AMKA (sociaal zekerheidsnummer) of AFM (fiscaal registratienummer) is (CGVS D., p. 11 & CGVS H., p. 10, CGVS M., p. 10, p. 15) terwijl uit de toegezonden documentatie inzake uw verzoek om internationale bescherming in Griekenland blijkt dat u in hun communicatie werd gewezen op het feit dat u zich voor de afgifte van een AMKA binnen de 30 dagen na afgifte van uw ADET/verblijfstitel moest wenden tot een KEP of openbare dienstverlening waarbij een hyperlink in bijlage was gevoegd. Indien u werkelijk zinnens was een leven op te bouwen in Griekenland, kan in alle redelijkheid verwacht worden dat u kennis had van dit gegeven, te meer daar jullie voorhouden dat jullie niet werden geholpen in het ziekenhuis (CGVS

D., p. 13 & CGVS H., p. 8, CGVS M., p. 11), valt niet in te zien dat u ten eerste niet op de hoogte bent van een AMKA, noch dat u hiertoe niet de nodige stappen hebt ondernomen.

3. Uit de elementen in het dossier blijkt niet dat u of uw familieleden een kwetsbaarheid kennen die een impact heeft op jullie zelfredzaamheid.

- U legt een doktersattest neer dat stelt dat u ten gevolge van een hernia in 2022 rugpijn heeft, waarvoor u in België reeds een massage kreeg bij een dokter (CGVS D. p. 7, 13). Hieruit blijkt geenszins een bijzondere kwetsbaarheid.

- Uw echtgenote heeft diabetes en een hoge bloeddruk en verwijst verschillende keren naar geheugenproblemen gedurende haar persoonlijk onderhoud (CGVS Z. p. 2, 3, 4, 6, 7, 8). Zij staft deze geheugenproblematiek echter op geen enkele wijze. Integendeel, hoewel ze beweert dat ze hier reeds drie jaar mee kampt (CGVS Z., p. 8), blijkt uit het Griekse registratiedocument dat zij dit niet vermeldde wanneer haar in Griekenland werd gevraagd naar medische problemen. Ze deed het niet omdat er toch geen behandeling mogelijk is in Griekenland (CGVS Z., p. 8). Dat zij dit bij registratie zou hebben gedacht is uiteraard allesbehalve aannemelijk aangezien jullie net waren aangekomen in Griekenland. Wat betreft haar diabetes en hoge bloeddruk blijkt dat ze hiervoor medicatie neemt hetgeen geen zware complexe behandeling is.

- Uw zoon O. kan moeilijk wandelen wanneer het koud is ten gevolge van een scheenbeenbreuk bij een auto-ongeluk in 2023. Hierdoor werd hem kinesitherapie voorgeschreven hetgeen geen zware complexe behandeling is.

- Uw moeder stelt dat ze pijn heeft aan haar benen en psychische problemen kent waardoor ze kan flauwvallen (CGVS M., p. 3). Ze staft haar mentale en psychische problemen echter op geen enkele wijze. Niettegenstaande ze op 20 oktober 2025 een afspraak had met een arts en haar expliciet werd benadrukt dat documenten ter staving van haar gezondheidstoestand konden worden overgemaakt (CGVS M., p. 20), heeft het CGVS tot op heden niets mogen ontvangen. Ten overstaan van de Griekse asiinstanties d.d. 29/05/2025 gaf ze bovendien enkel aan dat ze last had van haar benen. Over mentale problemen of flauwvallen heeft ze er niets vermeld hoewel deze problemen volgens haar hun oorsprong vonden in Afghanistan (CGVS M., p. 4).

Evenmin blijkt uit haar verklaringen op het CGVS dat zij alsnog een complexe behandeling zou nodig hebben, noch kan blijken dat haar psychologische problematiek haar vermogen om zich staande te houden in Griekenland ernstig zou aantasten. Wanneer ze flauwvalt, worden haar voeten gemasseerd waarna ze terug bijkomt en ze zich nog duizelig voelt en hoofdpijn heeft (CGVS M., p. 4-5). Ze is reeds naar een dokter geweest in Turkije, Griekenland en België en kreeg zelf en medicatie (CGVS M., p. 3-4). In België neemt ze enkel Sedistress tegen slapeloosheid – een vrij verkrijgbaar kruidenmedicijn waarvan ze er slechts 1 van de geadviseerde 2 inneemt en Pantoprazol, een maagzuurremmer (CGVS M., p. 4). Gelet op bovenstaande vaststellingen blijkt dan ook geenszins dat er in haar hoofde een aanzienlijke verhoogde mate van een kwetsbaarheid aanwezig is om een andere perceptie op haar of jullie levensomstandigheden in Griekenland te rechtvaardigen.

Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

Jullie zijn voldoende autonoom en zelfredzaam om u en uw familie bij terugkeer naar Griekenland te behelpen.

- U en uw broer werkten reeds jarenlang in Afghanistan (CGVS D., p. 3; CGVS H., p. 6).

- Jullie verbleven zes maanden in Iran waar jullie steeds onderdak hadden en een tijd werkten (CGVS D., p. 4).

- Jullie verbleven twee jaar en enkele maanden in Turkije waar jullie een huis huurden en bijna twee jaar werkten (CGVS D., p. 4-5; CGVS H., p. 7), en van waaruit u de reis naar Griekenland regelde via andere Afghanen (CGVS D., p. 5). U leerde er bovendien de basis van de Turkse taal (CGVS D., p. 2).

- In Griekenland regelde u voor u en uw familieleden reispassen en vliegtuigtickets. Voor de opvolging hiervan volgden jullie de website van de overheid aangezien deze niet op hetzelfde moment klaar waren voor afgifte (CGVS D., p. 8-9).

- U betaalde dit alles in Griekenland met spaargeld dat u in bewaring gaf bij vrienden in Turkije (CGVS D., p. 10-11).

- Ook in België houden u en uw familieleden zich ondanks de moeilijke omstandigheden stand en vonden jullie hulp bij een hulporganisatie (CGVS D., p. 2).

Uit niets blijkt dat u onvoldoende zelfredzaam of autonoom zou zijn opdat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

4. U maakt niet aannemelijk dat het voor jullie onmogelijk of onredelijk zou zijn om werk te vinden in Griekenland.

- U en uw broer hebben werkervaring in Afghanistan, Iran, Turkije (zie supra).

- U verwijst naar de Griekse taal als barrière - en ook uw broer verklaarde dat hij naar eigen zeggen verschillende winkeliers had benaderd doch dat hij niet kon werken omdat hij de taal niet sprak en geen adres had (CGVS H., p. 8, p. 13, p. 14) - maar u ondernam niets om deze te leren omdat u andere zorgen had (CGVS D., p. 8).

- Arbeidskantoren zou u niet hebben gevonden (CGVS D., p. 8) hoewel een eenvoudige zoekopdracht online meer dan honderd resultaten oplevert (zie administratief dossier). Aangezien u er wel in slaagde de afgifte van de reispassen van uw familieleden op verschillende data op te volgen terwijl u (volgens uw verklaringen) geen onderdak had (CGVS D., p. 8-10), mag verwacht worden dat u op zijn minst een dergelijke zoekopdracht had kunnen uitvoeren.
 - Jullie informeerden op geen enkel moment bij een Griekse overheidsdienst voor eventuele hulp bij het vinden van werk (CGVS D., p. 8; CGVS H., p. 15).
 - Noch u noch uw broer hebben al gehoord van een AFM hetgeen sterk doet twifelen aan jullie bewering dat jullie wel werk zochten in Griekenland (CGVS D., p. 11; CGVS H., p. 14).
 - Uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf ; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>).
- Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).
- In dit geval heeft u uw aanvraag om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend en heeft u nog steeds een geldige verblijfsvergunning (ADET). Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf. Dit heeft u niet gedaan hetgeen opnieuw wijst op een gebrekkige intentie tot het uitbouwen van een duurzaam in Griekenland.
- Het komt de verzoeker om internationale bescherming toe de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te kunnen doen gelden. U toont bovendien niet aan dat het voor jullie niet mogelijk was om deze stap te ondernemen aangezien jullie bijvoorbeeld wel in staat waren om jullie reispassen te bekomen en hiertoe de nodige stappen te ondernemen (supra), u in contact stond met andere Afghanen die aldus uw taal spraken, die eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleven en er hun leven hadden opgebouwd als winkelier (CGVS D., p. 12; CGVS H., p. 15) waardoor aangenomen kan worden dat u mogelijkheden had om u te informeren over uw rechten aangaande uw AFM en aldus uw rechten op toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening of het huren van een woning.
- Nergens uit jullie verklaringen blijkt dat jullie beroep zouden hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoonst.
5. Er kan geen geloof worden gehecht aan jullie bewering dat jullie vijf dagen na het verkrijgen van internationale bescherming en de uitgifte van uw ADET d.d. 12/06/2025 uit het opvangcentrum werden gezet en vervolgens gedurende anderhalve maand dakloos op het Victoria-plein dienden te verblijven (CGVS D., p. 4-5; CGVS H., p. 8, p. 14, p. 15).
- Jullie beweerde ervaringen zijn tegenstrijdig aan de beschikbare informatie, onder meer in jullie eigen asiëldossier in Griekenland, waaruit blijkt dat de financiële steun en onderdak die jullie als verzoeker genoten, pas vervalt een maand na toekenning van internationale bescherming.
 - U toonde videofragmenten op uw gsm over deze gebeurtenissen met de tijdmarkering 17/07/2025 (CGVS D., p. 6; CGVS H., p. 8, 12) waaruit geconcludeerd kan worden dat jullie wel degelijk nog (meer dan) een maand na de toekenning van internationale bescherming in het centrum bleven. Aangezien jullie reeds op 7 augustus 2025 Griekenland verlieten, is het onmogelijk dat jullie anderhalve maand op straat hebben geleefd.
 - Geconfronteerd met de datum van het videofragment zegt u dat het een administratieve fout moet zijn (CGVS D., p. 15) waarmee u de tegenstrijdigheid niet uitklaart.
 - Geconfronteerd met deze datum verandert uw broer wel het geweer van schouder: volgens hem zou u naar het opvangcentrum zijn teruggekeerd vanwege de documenten van uw dochter, terwijl uw broer en uw moeder eerst alleen naar Athene gingen waardoor het videofragment zou dateren van het moment dat u een tweede keer uit het centrum werd gezet (CGVS H., p. 13). Deze verantwoording overtuigt niet aangezien u duidelijk verklaarde dat u 3,5 maanden in het opvangcentrum heeft verbleven en anderhalve maand op straat in Athene (CGVS D., p. 5). Bovendien gaf u uitdrukkelijk aan dat u na het verkrijgen van uw paspoort – dat werd uitgegeven op 03/07/2025 – niet meer bent teruggekeerd naar het opvangcentrum (CGVS D., p. 15).

- Uw moeder gaf frappant genoeg dan weer aan dat enkel uw echtgenote met uw dochter naar het opvangcentrum is teruggekeerd doch zonder dat ze daarbij ook maar enige bijkomende informatie wist te verschaffen (CGVS M., p. 9). Uw echtgenote zelf daarentegen weet niet meer of ze nog terugkeerde naar het opvangcentrum (CGVS Z., p. 7).
 - Hoewel u aanvankelijk volhield elke nacht in Athene op straat te hebben geslapen omdat het onmogelijk was een huis te huren (CGVS D., p. 5, 7) geeft u uiteindelijk aan dat jullie in Athene ook wel enkele nachten een kamer huurden (CGVS D., p. 11). Uw moeder en uw broer hielden echter vol dat jullie steeds in een park sliepen en ontkennen expliciet in Athene een onderkomen gehuurd te hebben (CGVS H., p. 14, 16; CGVS M., p. 12). Uw echtgenote zei eerst ook dat jullie altijd buiten sliepen, veranderde van versie na confrontatie met uw verklaringen, om vervolgens te zeggen dat ze het zich toch niet meer herinnert omwille van geheugenproblemen (CGVS Z., p. 4). Dat uw echtgenote zich niet zou herinneren of zij en jullie kinderen in Athene al dan niet de nacht doorbrachten met een dak boven het hoofd, is niet ernstig. Bovenstaande tegenstrijdigheden halen niet enkel jullie beweerde dakloosheid gedurende anderhalve maand in Athene onderuit doch vormen bijkomend een ernstige bedenking bij de door u ondernomen pogingen om werk, onderdak, medische zorgen en scholing voor de kinderen te krijgen. Nog los van het bovenstaande, uit jullie verklaringen blijkt hoe dan ook niet dat jullie alle inspanningen deden om onderdak te vinden maar er desondanks niet in slaagden:
 - Jullie hadden een maand de tijd om het opvangcentrum te verlaten maar ondernamen zelf niets om jullie te informeren over onderdakmogelijkheden (CGVS D., p. 7; CGVS Z., p. 5). Er hingen nochtans brochures aan de muren met informatie over het verlaten van het opvangcentrum (CGVS D., p. 6).
 - Jullie spraken één organisatie aan voor materiële hulp maar zochten niet verder (CGVS D., p. 8). Jullie verkregen bovendien wel degelijk hulp van deze organisatie: er kwam een dokter, jullie kregen kleren, wasproducten en voedsel (CGVS D., p. 15).
 - U en uw broer zeggen dat jullie zich nooit informeerden bij een Griekse overheidsdienst voor verdere hulp om onderdak te verkrijgen (CGVS D., p. 8 & CGVS H., p. 15) terwijl uw echtgenote zegt dat jullie wel dergelijke hulp zochten maar dat ze niet weet waar (CGVS Z., p. 7). Uw moeder kan evenmin een zicht geven op de concrete stappen die jullie ondernomen zouden hebben (CGVS M., p. 17)
 - Jullie zouden niet genoeg geld hebben gehad om overnachtingen te kunnen betalen maar konden wel op uiterst korte termijn voor de gehele familie reispassen en vliegtuigtickets betalen dankzij spaargeld dat u bij bevriende Afghanen in Turkije had achtergelaten (CGVS D., p. 10-11, CGVS H., p. 9, CGVS M., p. 10).
6. U overtuigt niet dat uw familieleden buiten jullie wil om en door toedoen van de Griekse autoriteiten verstoken bleven van noodzakelijke medische zorgen. U en uw echtgenote gingen tweemaal naar het algemeen ziekenhuis maar werden weggestuurd omdat jullie geen AMKA hadden (CGVS D., p. 11, 14; CGVS Z., p. 7). Uw broer en moeder verklaarden dat uw moeder ziek was (en is), dat ze psychisch ziek is en soms flauwviel, dat ze last had van haar benen. In het opvangcentrum kreeg ze verzorging door artsen zonder grenzen doch in Athene hebben jullie haar enkele keren naar het ziekenhuis gebracht waarbij ze niet zou zijn geaccepteerd omdat ze geen verzekering of adres had (CGVS H., p. 8, p. 10-11, p. 17, CGVS M., p. 11).
- De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf en Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en).
- Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2024 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece – Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).
- U, uw broer of uw moeder tonen niet aan dat het voor jullie niet mogelijk was om een AMKA aan te vragen of te activeren.
- Voor zover uw advocate verwijst naar het RSA (Refugee Support Aegean)-rapport van 2025, de communicatie van het Greek forum for refugees (GFR) en de vicieuze cirkel waarin jullie zaten om een AFM en AMKA te verkrijgen (CGVS H., opmerkingen advocaat; schrijven advocate d.d. 14/10/2025) moet erop gewezen dat hoewel blijkt dat het voor begunstigden van internationale bescherming moeilijk kan zijn om een (geactualiseerde) AMKA te bekomen, uit deze informatie niet blijkt dat het voor u, indien u hiertoe de nodige stappen onderneemt, onmogelijk is om een AMKA te verkrijgen. In dit verband kan er op gewezen worden dat

er verschillende manieren bestaan om bij de Griekse overheid een geldig adres te laten registreren; dit kan onder meer op basis van een huurcontract, een plechtige verklaring van een derde persoon die u opvangt of door zich als dakloze bij de gemeente te laten registreren (zie <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-employment/> & https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf). Voorts beroept u zich niet op een bijzondere kwetsbaarheid die u de toegang tot de arbeidsmarkt in Griekenland zou beperken en dient

er benadrukt te worden dat u geen zicht bood op uw werkelijke verblijfplaatsen in Griekenland (zie supra).

- U en uw broer geven aan dat een AMKA en een PAAYPEA jullie niets zeggen (CGVS D., p. 11; CGVS H., p. 10, p. 11) hetgeen op zijn minst merkwaardig te noemen is gezien de beschikbare informatie en het feit dat jullie voorhouden enkele malen naar een ziekenhuis te zijn geweest (supra).

- Bovendien waren jullie bijvoorbeeld wel in staat om jullie reispassen te bekomen en hiertoe de nodige stappen te ondernemen (supra), stonden jullie in contact met een liefdadigheidsinstelling voor voedsel en hulpgoederen en stonden jullie in contact met andere Afghanen die aldus uw taal spraken, die eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleven en er hun leven hadden opgebouwd als winkelier (CGVS H., p. 15).

- U zegt dat jullie het AMKA-kantoor niet vonden terwijl uw echtgenote zegt dat u er wel heen ging om een verzekering te bekomen maar niet geholpen werd om een haar onbekende reden (CGVS D., p. 14; CGVS Z., p. 7). Uw moeder stelt dan weer dat u en uw broer wel geprobeerd zouden hebben een AMKA (en AFM) te verkrijgen in de 'kantoren' (CGVS M., p. 15-16) hetgeen gezien voorgaande – de documenten zeggen u en uw broer helemaal niets – uiteraard volstrekt ongeloofwaardig is.

- U kreeg hulp van een Afghaanse restaurateur die voor u tolkte in een school (CGVS D., p. 12) maar vroeg hem niet voor hulp om een AMKA te bekomen omdat u geen zin had om verder te zoeken (CGVS D., p. 14).

- Uw broer heeft evenmin zelf enige opzoekingen gedaan, bijvoorbeeld online (CGVS H., p. 15).

- Nergens uit jullie verklaringen blijkt dat jullie beroep zouden hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoonde.

De informatie toont verder aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op :

https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece-Health care without a social security number (PAAYPEA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare_; en Communication on the status of migration management in mainland Greece_ (p. 4, 12)). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPEA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op : https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Uit jullie verklaringen blijkt hoe dan ook niet dat – indien jullie medische problemen zouden ervaren bij terugkeer naar Griekenland – jullie geen toegang zouden hebben tot de gezondheidszorg in Griekenland:

- Uw echtgenote kreeg medicatie van Artsen Zonder Grenzen toen jullie in het opvangcentrum op Leros verbleven (CGVS D., p. 14).

- Uw moeder kreeg medicatie van Artsen Zonder Grenzen in Griekenland (CGVS M., p. 4).

- Jullie leggen geen enkel (begin van) bewijs neer van jullie pogingen in een ziekenhuis medische hulp te krijgen (CGVS D., p. 14).

- Uw echtgenote zei aanvankelijk dat ze zelf haar medicatie kocht wanneer de medicatie van Artsen Zonder Grenzen op was (CGVS Z., p. 2). Waar ze die bijkomende medicatie kocht of hoelang ze toen reeds in Griekenland was, kon ze evenwel niet zeggen (CGVS Z., p. 3).

- Na het tweede ziekenhuisbezoek van uw echtgenote nam uw echtgenote volgens u nochtans nog medicatie die ze op Leros had gekregen en voelde ze zich weer beter (CGVS D., p. 14).

- Uw broer gaf aan verschillende keren met uw moeder naar een algemeen ziekenhuis in Athene te zijn geweest zonder enige hulp te hebben verkregen. Doch of het daadwerkelijk om een publiek ziekenhuis ging, wist hij niet en een ander – publiek – ziekenhuis heeft hij of uw moeder niet bezocht (CGVS H., p. 17, CGVS M., p. 11). Bewijs van dit ziekenhuisbezoek legt hij evenmin neer.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

7. Jullie maakten tot slot niet aannemelijk dat jullie te maken kregen met discriminatie en geweld waarvoor jullie geen bescherming zouden kunnen krijgen van de Griekse autoriteiten.

Dat u de kinderen niet kon inschrijven op school, overigens tijdens de zomervakantie, omdat jullie geen werk en adres hadden, maakt u niet aannemelijk:

- U kreeg hulp van een Afghaanse restaurateur om voor u te tolken (CGVS D., p. 12) maar uw echtgenote herinnert zich dit niet (CGVS Z., p. 6) en weet zelfs niet met welke Afghanen u contact had in Griekenland (CGVS Z., p. 8).*

- Noch u noch uw echtgenote kennen de namen van de scholen die u bezocht (CGVS D., p. 12). Uw echtgenote weet zelfs niet wanneer u deze pogingen ondernam (CGVS Z., p. 8).*

- U legt geen enkel (begin van) bewijs neer van uw pogingen, noch van de weigering van de scholen (CGVS D., p. 13).*

- U bent niet op de hoogte van de schoolplicht in Griekenland en verklaart dat u hier geen informatie over kreeg, terwijl u bij uw erkenning hiervan op de hoogte werd gebracht (zie informatie administratief dossier)(CGVS D., p. 13).*

Waar u verklaart dat jullie bij het verlaten van het opvangcentrum te maken kregen met verbale agressie (CGVS D., p. 6) moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen géén pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties, hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten, met wie noch u noch uw familieleden concrete problemen ondervonden (CGVS D., p. 7; CGVS Z., p. 4) in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet."

Uit bovenstaande overwegingen blijkt dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissingen wel degelijk omstandig heeft gemotiveerd waarom de voorzienbare levensomstandigheden van verzoekende partijen in Griekenland niet beantwoorden aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid die dient te worden bereikt opdat van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest sprake zou zijn.

Verzoekende partijen benadrukken een gezin met kinderen te zijn en bekritisieren de appreciatie en terechte gevolgtrekkingen van verwerende partij doch brengen hiermee en met hun verwijzingen naar rechtspraak en algemene informatie in hun verzoekschrift en aanvullende nota waarmee reeds rekening is gehouden en die in dezelfde lijn ligt als de informatie die de Raad in zijn analyse heeft betrokken (supra) geenszins valabele elementen bij die voorgaande concrete bevindingen met betrekking tot hun individuele omstandigheden kunnen weerleggen.

Op grond van deze pertinente motieven, die verzoekende partijen aldus geenszins concreet en dienstig betwisten noch weerleggen, dient dan ook te worden besloten dat verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat in hun hoofde sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hen zouden verhinderen de rechten verbonden aan hun status in Griekenland uit te oefenen.

Daarnaast merkt de Raad op dat uit de verklaringen van verzoekende partijen niet kan blijken dat de door hen opgeworpen medische problemen belangrijke negatieve gevolgen hebben op het vlak van hun zelfredzaamheid en autonomie en dat deze medische toestand de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Zij zetten nergens in concreto uiteen in welke mate hun vermeende kwetsbare gezondheidstoestand hen belet om hun rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze voorgehouden problemen zou zijn op hun mogelijkheden om hun rechten in Griekenland uit te oefenen, te meer zoals reeds aangestipt in de bestreden beslissingen in casu geen zware complexe behandelingen voorliggen en eerste verzoekende partij niet weerlegt voldoende autonoom en zelfredzaam te zijn om zich en haar familie bij terugkeer naar Griekenland te behelpen.

Er liggen heden ook geen elementen voor waaruit blijkt dat verzoekende partijen niet of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zouden zijn.

Hoewel er begrip is voor hun situatie, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat verzoekende partijen geenszins objectieve medische stukken verschaffen die een concrete toelichting geven over de impact van hun gezondheidstoestand met betrekking tot hun zelfredzaamheid, autonomie en het globaal dagelijks functioneren. Verder blijkt niet dat de gezondheidstoestand van verzoekende partijen - wiens Griekse verblijfsvergunningen op zich overigens nog geldig zijn - de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting of andere socio-economische rechten als statushouder in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekende partijen worden vastgesteld die het hen dermate moeilijk maken om zich staande te houden en zelfstandig hun rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat zij zouden terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met hun grondrechten.

Aldus brengen verzoekende partijen wat betreft hun persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hen zouden verhinderen hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico lopen te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoekende partijen - wiens Griekse verblijfsvergunningen op zich aldus nog geldig zijn - tonen verder niet aan dat zij indien nodig als statushouder in Griekenland geen toegang zullen hebben tot medische opvolging en ondersteuning. Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg, tonen verzoekende partijen niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband hun rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. Waar zou blijken dat een noodzakelijke behandeling in Griekenland niet beschikbaar of toegankelijk is, merkt de Raad op dat dergelijke problematiek volgt uit de eventuele beperkingen van het gezondheidsstelsel in deze lidstaat op zich en dat verzoekende partijen zich bijgevolg moeten beroepen op de geëigende procedure voorzien in artikel 9ter van de Vreemdelingenwet. In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te besluiten dat verzoekende partijen bij een terugkeer naar Griekenland zouden belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Zoals hierboven reeds gesteld, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor Griekse onderdanen geldt. Het komt verzoekende partijen toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om in concreto aan te tonen dat zij hun rechten en voordelen niet zouden kunnen laten gelden in Griekenland en zij, zoals in casu aangevoerd, als statushouders geen toegang hebben tot medische zorg. Verzoekende partijen slagen hier echter niet in. Verzoekende partijen tonen hoe dan ook niet concreet aan en maken niet aannemelijk dat zij in Griekenland, dit mogelijk met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, geen toegang zouden hebben tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg of deze niet zouden kunnen genieten.

Hierbij benadrukt de Raad dat de verblijfsvergunningen (ADET) van verzoekende partijen nog geldig zijn, hetgeen hen toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen.

De Raad stipt verder aan dat het niet onredelijk is om van verzoekende partijen - die in Griekenland de vluchtelingenstatus werden toegekend en wiens verblijfsvergunningen nog geldig zijn - te verwachten dat zij inspanningen leveren om hun levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoekende partijen, die slechts een korte periode in Griekenland verbleven, blijkt evenwel niet dat zij doorgedreven pogingen hebben ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren, waarbij kan geconcludeerd worden dat verzoekende partijen nooit de oprechte intentie hadden om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er hun rechten te doen gelden.

Er wordt in dit verband nog ten slotte op gewezen dat het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigten van internationale bescherming in samenhang moet worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigten zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoekende partijen, die er internationale bescherming hebben verkregen, om in Griekenland de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer zij daaromtrent conclusies trekken. Verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat zij niet in de mogelijkheid waren om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hen in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en hun status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantonen. Zij tonen niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Het algemeen betoog van verzoekende partijen en hun bemerkingen doen hier geen afbreuk aan.

De loutere verwijzing naar algemene landenrapporten die in dezelfde lijn liggen als de hogere bespreking supra, volstaat niet om aan te tonen dat zij bij een terugkeer naar Griekenland buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zullen terechtkomen, gelet op de pertinente en correcte vaststellingen in de bestreden beslissingen over hun persoonlijke omstandigheden. Verzoekende partijen dienen *in concreto* aan te tonen dat de tekortkomingen in de EU-lidstaat waar zij internationale bescherming genieten, *in casu* Griekenland, een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, waardoor zij in een situatie terechtkomen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Zij blijven daartoe evenwel in gebreke.

Verzoekende partijen tonen aldus hoe dan ook niet concreet aan en maken niet aannemelijk dat zij in Griekenland, dit mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, hun rechten niet

zouden kunnen afdwingen aan de hand van de mogelijkheden die de vigerende Griekse wetgeving en de Europese regelgeving hen daartoe bieden.

Een algemene verwijzing naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigen van internationale bescherming in Griekenland, volstaat gelet op voorgaande concrete overwegingen niet om zonder meer aan te tonen dat verzoekende partijen als begunstigen van internationale bescherming in Griekenland buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerden dan wel bij een terugkeer dreigen terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoekende partijen aldus in gebreke blijven. Verzoekende partijen tonen niet aan, ook al kan worden aangenomen dat hun situatie door onzekerheid of een verslechtering van hun levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Zij tonen niet aan dat ze bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zouden belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoekende partijen kunnen gelet op de gedane vaststellingen niet overtuigen dat er in hun hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij, buiten hun wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zullen komen. Zij maken niet in concreto aannemelijk dat zij daadwerkelijk verhinderd waren om in Griekenland in hun elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat zij zouden worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Er zijn evenmin aanwijzingen dat verzoekende partijen verhinderd zouden zijn om op overtuigende wijze aannemelijk te maken dat hun situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat zij zich derhalve niet langer onder de internationale bescherming die hen in Griekenland werd verleend, kunnen stellen.

De stelling dat verzoekende partijen in geval van terugkeer naar Griekenland zullen worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypothesen zonder dat verzoekende partijen aantonen dat zij persoonlijk in een situatie zouden belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

3.3.3.5. Verzoekende partijen betwisten de in de bestreden beslissingen opgenomen concrete bevindingen met betrekking tot de door hen tijdens de administratieve procedure neergelegde documenten niet en doen er bijgevolg geen afbreuk aan. Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en terecht en worden door de Raad overgenomen.

3.3.3.6. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoekende partijen geen elementen hebben aangebracht waaruit blijkt dat van hen niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij zich beroepen op de beschermingsstatus die hen in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat hun grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoekende partijen verhinderen. Hun verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Gezien verzoekende partijen internationale bescherming genieten in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming.

3.3.4. Nu de voorliggende beschermingsverzoeken op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk dienen te worden verklaard, moet er bijgevolg geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet en artikel 3, 1) en 5) juncto 9 en 3, 6) juncto 15 van de Verordening (EU) 2024/1347. Aangezien verzoekende partijen reeds een internationale beschermingsstatus werden toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood hebben aan een dergelijke status. De beoordeling of verzoekende partijen een gegronde vrees hebben voor vervolging of een reëel risico lopen op ernstige schade in hun land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoekende partijen toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoekende partijen zijn op dit punt in gebreke gebleven.

3.3.5. Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM, wordt erop gewezen dat uit wat voorafgaat blijkt dat verzoekende partijen geen elementen aanbrengen waaruit kan blijken dat zij een

ernstig en reëel risico lopen te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling bij terugkeer naar Griekenland. Bovendien houden de bestreden beslissingen op zich geen verwijderingsmaatregel in.

3.3.6. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissingen is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

3.3.7. Waar verzoekende partijen het hoger belang van de kinderen benadrukken en in dit verband de schending opwerpen van artikel 24 van het Handvest alsook van de artikelen 3 en 22 van het Kinderrechtenverdrag alsook van artikel 57/1, § 4 van de Vreemdelingenwet en artikel 22bis van de Grondwet, dient te worden opgemerkt dat, hoewel het hoger belang van het kind krachtens deze bepalingen een doorslaggevende overweging vormt die de commissaris-generaal moet leiden tijdens het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming, een loutere verwijzing naar dit hoger belang niet kan volstaan om in hoofde van verzoekende partijen zonder meer aan te nemen dat zij bij terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zouden belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Gelet op de internationale bescherming die verzoekende partijen alsook hun kinderen in Griekenland genieten, meent de Raad dat het van belang is, in hoofde van de kinderen en (de eenheid van) het gezin, dat zij als gezin samen blijven bij een terugkeer naar Griekenland, waarbij wordt beklemtoond dat uit niets blijkt en niet wordt aangetoond dat die bescherming er niet (langer) effectief of toereikend is en dat zij er hun rechten en voordelen als statushouders niet kunnen laten gelden, zoals inzake onder andere de toegang tot onderwijs. Op generlei wijze blijkt of wordt aangetoond dat bij een terugkeer naar Griekenland de minderjarige kinderen in een situatie terecht zouden komen die zo ernstig is dat hun toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling, ook al zou de situatie gekenmerkt worden door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden (HvJ 19 maart 2019, “Ibrahim e.a.”, overweging 91). Verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat zij bij terugkeer verhinderd zouden zijn hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status toegekend in Griekenland.

3.3.8. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoeien op een correcte feitenvinding. Uit de bestreden beslissingen blijkt dat de commissaris-generaal gebruik heeft gemaakt van de stukken van het administratief dossier en dat verzoekende partijen werden gehoord – dit met bijstand van een tolk Dari en in aanwezigheid van hun advocaat – en de kans kregen om hun relaas omstandig uiteen te zetten en aanvullende bewijsstukken neer te leggen. De commissaris-generaal heeft het verzoek om internationale bescherming van verzoekende partijen op een individuele wijze beoordeeld en de beslissingen genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het zorgvuldigheidsbeginsel is niet geschonden.

3.3.9. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoekende partijen hebben evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissingen zou kleven in de zin van oud artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissingen te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissingen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vierentwintig juni tweeduizend zesentwintig door:

H. CALIKOGLU,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

R. VAN DAMME,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

R. VAN DAMME

H. CALIKOGLU